

Jämsä 1.10.2019

Keskeiset havainnot

1. Jämsässä on monipuolisesti osaamista ja tehtyjä ilmastotekoja. Ilmastotyön näkyväksi tekeminen vaatisi strategisempaa otetta
2. Ilmastoyhteistyö eri hallinnonalojen välillä jäntevoittäisi tekemistä ja lisäisi eri hallinnonalojen välistä yhteistyötä.

Nykytila

Jämsässä on tehnyt kuntien energiatehokkuussopimuksen. Energiansäästöön on kiinnitetty huomio erityisesti katuvalojen LED-valaistuksen osalta. Jämsän kaupungissa on osaamista aurinkoenergian mitoituksesta ja hankinnasta. Kaukolämpö tuotetaan UPM:n hukkalämmöstä ja kaukolämpöverkko on kattava. Kevyen liikenteen väylät ovat hyvässä kunnossa ja keskustan katuremontin myötä rakennetaan pyöräparkkeja.

Ruokapalveluissa on uudistettu ruokalistaa siten, että kasvisruoka on listalla. Koulun ruokalassa toteutetaan hävikkiruoan myyntiä ja ruokahävikin määrää seurataan. Siivouspalveluissa on kiinnitetty huomio pesuaineiden käyttöön. Kunnan verkkosivuilla on hyvä ja yksityiskohtainen jätteiden lajitteluohjeistus.

Jämsän lukiossa ollaan aktiivisia ilmastotyössä, nuoret ovat innostuneita ja kiinnostuneita. Tästä mm. on esimerkkinä Jämsän lukion ja kaupungin puutarhurin yhteistyö, jossa tavoitteena on puidenistutus.

Haasteet ja mahdollisuudet

Jämsässä on vahva teollinen perinne. Tämä voisi näkyä vahvemmin kiertotalousinovaatioissa, joissa teollisuuden sivuvirrat olisivat raaka-aineena. Myös hukkalämmön hyödyntämisessä voisi olla uusia mahdollisuuksia, esim. jätevedenpuhdistamoilta. Samoin rakennusten purkujätteiden hyödyntämistä voisi kehittää.

Julkisen liikenteen lisääminen nähdään mahdollisuutena. Jämsä on lähellä, mutta esim. aamun yhteydet Jyväskylään ovat vähäiset. Jämsä on hajanainen pitkien etäisyyksien kunta, jolloin sekä kevyt liikenne että julkinen liikenne on haastava järjestää. Kuntakeskusta lähellä olevien taajamien (Jämsänkoski, Kaipola) saavutettavuus on kevyenliikenteen osalta hyvä.

Nuorten mukaan otto ilmastotyöhön voisi tarjota uusia avauksia. Nuoret ovat ahkeria tiedonhakijoita ja -välittäjiä, jolloin myös kunnan oma ilmastotyö voisi saada tuoretta sparraamista.

Ilmastotyön hajanaisuus on haaste. Koordinaation lisäksi tarvitaan yhteinen ”ilmastopöytä”, jossa eri toimialojen näkökulmat, tarpeet ja teot tulevat koko kaupunkiorganisaation tietoon. Tähän pöytään tarvitaan myös keskushallinnon edustus.

Kehittämistarpeet

- 1) Ilmastotyön tavoitteita ja ilmastotekoja pitäisi koota kunnittain ja hallinnonaloittain. Tämä auttaisi kuntaa hahmottamaan ilmastotyön monipuolisuutta ja eri hallinnonalojen merkittävyyttä.
- 2) Aktiiviset nuoret voisivat tehdä kunnan ilmastotyötä näkyväksi. Lukion ja kunnan eri toimialojen yhteistyöhön voisi panostaa.